

ליל הסדר בכפר

התשע"ה- חומרי עזר למובילי הסדר

מהלך:

בכניסה לחדר האוכל יחולק לכל משתתף "דרכון"
מובילי הסדר יחד עם כמה חניכים יעברו ביניהם
מחופשים ליוצאים ממצרים ויזמינו את המשתתפים
לצאת ממצרים, לאחר מכן תפתח דלת הכניסה לחדר
האוכל במעבר שבין הדלת לחלל האולם תועמד
תפאורה של ים סוף- עלבד תכלת וכחול, דגים.
המשתתפים יתבקשו לשבת בחלק המערבי של האולם
שיקושט בתפאורה של מצרים: על הקיר פירמידות
וגמלים, על הרצפה מחצלות מזרנים וכריות ומספר
ספות, שולחנות נמוכים ועליהם קערות סדר וכוסות יין.
לכל קבוצה ישובץ מנחה והוא יקבל תיבת עץ ובה 10
מעטפות ממוספרות, מנחי הסדר יבקשו מהמשתתפים
במקומות הבאים לפתוח את התיבות ולחלק
למשתתפים את מה שנמצא בתוך המעטפות.

ה

בבבל דור ודור
חייב אדם
לראות עצמו
באילו הוא יצא ממצרים

מעטפה מספר 1: לקריאה בזמן שהילדים שרים

מה נשתנה הלילה הזה מכל הלילות?

שֶׁבָּכָל הַלֵּילוֹת אָנוּ אוֹכְלִין חֶמֶץ וּמִצָּה,
הַלֵּילָה הַזֶּה כָּלֹו מִצָּה.

שֶׁבָּכָל הַלֵּילוֹת אָנוּ אוֹכְלִין שָׂאֵר יִרְקוֹת,
הַלֵּילָה הַזֶּה מְרוֹר.

שֶׁבָּכָל הַלֵּילוֹת אֵין אָנוּ מְטַבִּילִין אֶפְלוֹ פֶּעַם אַחַת,
הַלֵּילָה הַזֶּה שְׁתֵּי פֶּעַמִּים.

שֶׁבָּכָל הַלֵּילוֹת אָנוּ אוֹכְלִין בֵּין יוֹשְׁבֵין וּבֵין מְסֻבִּין,
הַלֵּילָה הַזֶּה כָּלֵנוּ מְסֻבִּין.

נוהגים שהילדים הצעירים
במשפחה עומדים ושרים את
השיר הבא:

הסיפשות של האנשים נובעת
מכך שיש להם תשובה לכול.
החוכמה של הסיפור נובעת
מכך שיש לו שאלה להכול...
(חילן קונדרה)

למה בחרו לפתח את הראצה
בשאלות של ילדים?
קראו את המשפט של חילן קונדרה,
מה הכוח של השאלה? מה הכוח
של הסיפור?

השאלות הפשוטות ביותר הן גם העמוקות
ביותר. היכן נולדת? היכן באת? לאן תעודות
פניך? מה תעשי? חשוב על כל אלה תפעם
לפעם, וראה כיצד משתנות תשובותיך.

- יוצאד באן

עבדות, חופש ובהירה

ואלו לא גאל הקדוש ברוך הוא את אבותינו
ממצרים, עדין אנו ובנינו ובני בנינו משעבדים
היינו לפרעה במצרים.

"כי כולנו עבדים אפילו
שיש לנו כזה כאילו
פותרים פה גדול
ומחכים לעונג הבא
כולנו מכורים של משהו
שמבקש עכשיו תרגישו
פותרים פה גדול
ומחכים למנה הבאה"
(ברי סחרוף)

האם באמת
כולנו עבדים
כמו שסחרוף
כתב?

עבד

1. אדם שהוא רכושו המשפטי של אחר ומחויב לציית לו.
2. (בהשאלה) אדם ללא חופש פעולה, מכור, "עבד של הזמן". "עבד של הכדורגל."

לפי ויקטור
פרנקל מה
קובץ אפ
האדם יתקן
כעבד או
כאדם חופשי

נסיון חיי המחנה מורה לנו, כי יש בידי האדם חופש בחירת פעולה....
אנחנו שהיינו במחנות ריכוז, זוכרים את האנשים אשר היו עוברים
בצריף לצריף כדי לעודד רוחם של אחרים, כדי לפרוס להם
מפרסת לחמם האחרונה. אולי הם היו מעטים אך די בהם להוכיח,
כי אפשר ליטול מן האדם את הכל חוץ מדבר אחד: את האחרונה
שבחירותיו אנוש - לבחור את עמדתו במערכת נסיבות מסוימות,
לבור את דרכו. ותמיד היו הזדמנויות לבחירה. יום יום, שעה שעה,
נקראת לחתוך הכרעות, הכרעות שקבעו, אם תיכנע או לא תיכנע
לכוחות שאיימו לשלול ממך את עצם "ישותך", את חירותך הפנימית:
שקבעו אם תהיה או לא תהיה כדור משחק בידי הנסיבות, אם
תוותר על חירותך ועל הדרת כבודך ותתגלגל בדמות האסיר
הטיפוסי..

בסופו של חשבון מתברר, כי האסיר נהפך למה שהיה מתוך הכרעה
פנימית, ולא רק עקב השפעות המחנה. מכאן שביסודם של דברים
יכול כל אדם אף בנסיבות אלה, להכריע בעצמו, מה הוא יהיה - מן
הבחינה הנפשית והרוחנית גם יחד. (ויקטור פרנקל)

"כל ימי חייר" - הלילות

גם לעם יש תקופות שהן כמו לילות,
לעם ישראל היו לא מעט כאלו.
אחת המשמעותיות בדורות האחרונים היא
מלחמת העולם השנייה, "שואת יהודי
אירופה"

טקסט שואה של שמולי

לעמים התקופות הקשות בחים
משולות עליהם. אנו תמיד: אק
אפשר לזכות אותם, להתמודד
עם הקושי עד שיעבור, עד
שיאיר הבוקר? אפשר להיזכר
בכל הפעמים שבהן הצלחנו
להתגבר על הקשים, להיזכר
בתלכים שעברנו שהובילו אותנו
למקום טוב יותר.
זיכרון כזה נתן לנו כוח
להתמודד גם עם הקשים
העכשויים, עד עלות השחר.

מעטפה מס' 4:

דיון על והיא שעמדה

מעטפה מס' 5:

משימה לקבוצות – פאזל עשרת המכות

דיינו?

שר רק מ' שאורב לט"ם	אלו עשה בהם שפטים ול' א עשה באל' היהם דינו:
שר רק מ' שלובש חולצה לבנה	אלו עשה באל' היהם ול' א הרג את בכוריהם דינו:
שנת רק הבנה	אלו הרג את בכוריהם ול' א נתן לנו את ממונם דינו:
שרים רק הבנים	אלו נתן לנו את ממונם ול' א קרע לנו את הים דינו:
שר רק מ' שאורב לאכול מצה	אלו קרע לנו את הים ול' א העבירנו בתוכו בחרבה דינו:
שר רק מ' שדובר רוסית	אלו העבירנו בתוכו בחרבה ול' א שקע צרינו בתוכו דינו:
שר רק מ' שדובר אמרית	אלו שקע צרינו בתוכו ול' א ספק צרכנו במדבר ארבעים שנה דינו:
שר רק מ' שדובר עברית	אלו ספק צרכנו במדבר ארבעים שנה ול' א האכילנו את המן דינו:
שר רק מ' שעלה לארץ בשנים האחרונות	אלו האכילנו את המן ול' א נתן לנו את השבת דינו:
שר רק מ' שרעב	אלו נתן לנו את השבת ול' א קרבנו לפני הר סיני דינו:
שר רק שמעל ז"ל 40	אלו קרבנו לפני הר סיני ול' א נתן לנו את התורה דינו:
שר רק מ' שאורב את ימין אורז	אלו נתן לנו את התורה ול' א הכניסנו לארץ ישראל דינו:
שר רק מ' שאורב את ישראל	אלו הכניסנו לארץ ישראל ול' א בנה לנו את בית המקדש דינו:

"כל אחד צריך מצרים"

כל אדם צריך מצרים – אמנון ריבק
כל אדם צריך שתהיה לו
אחו מצרים,
לחיות משה עצמו מתוכה
בד חזקה,
או בחריקת שנים.
כל אדם צריך אימה וחשבה גדולה,
ונחמה, וחבטחה, וחצלה,
שידע לשאת עינו אל השמים.
כל אדם צריך תפלה אחת,
שתהא שגורה אצלו על השפתיים.
אדם צריך פעם אחת להתכופר –
כל אדם צריך כתף.
כל אדם צריך שתהיה לו אחו מצרים,
לגאל עצמו ממנה מבית עבדים,
לצאת בחצי הליל אל מדבר הפחדים,
לצעד הישר אל תוך חמים,
לראותם נפתחים מפניו לצדדים.
כל אדם צריך כתף,
לשאת עליה את עצמות יוסף,
כל אדם צריך להזדקף.
כל אדם צריך שתהיה לו
אחו מצרים,
וירושלים,
ומסע ארוך אחד,
לזכר אותו לעד
בכפות הרגלים.

מה מצרים שלכם?
מה הקושי שממנו אתם
נדרשים להצלה?

